KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 8. septembris)

C 45/04 (ex NN 62/04) par valsts atbalstu, kas piešķirts Čehijas tērauda ražotājam *Třinecké železárny, a.s.*

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 5245)

(Autentisks ir tikai teksts čehu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2007/319/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā 2003. gada Pievienošanās līguma Protokolu Nr. 2 par Čehijas Republikas tērauda rūpniecības restrukturizāciju,

aicinājusi visas ieinteresētās personas iesniegt savus piebildumus atbilstoši iepriekš minētajiem noteikumiem [1],

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2003. gada 12. novembrī saņēma informāciju, ka Čehijas valdība ir pieņēmusi "Rezolūciju, kas attiecas uz tērauda nozares pārstrukturēšanas pabeigšanu un ar ko ierosina risinājumu uzņēmumam *Třinecké železárny, a.s.*" (turpmāk tekstā – *TŽ*). Rezolūcijā bija norādīts, ka valdība plāno piešķirt uzņēmumam *TŽ* valsts atbalstu 1,9 miljardu CZK (apmēram 67 miljonu EUR) apmērā [2].

(2) Rezolūcijā Čehijas valdība pauda piekrišanu šādiem darījumiem:

— Čehijas valdība ar Čehijas Konsolidācijas aģentūras (turpmāk tekstā – *CCA*) starpniecību iegūst no *TŽ* 10,54 % akciju, kas *TŽ* pieder tērauda ražošanas uzņēmumā *ISPAT Nová Huť* (turpmāk tekstā – *INH*). Šo akciju cenu noteiks Finanšu ministrija, vienojoties ar Rūpniecības un tirdzniecības ministriju,

— *CCA* nodod 10 000 parādzīmes, kuru nominālā vērtība ir 1 miljards CZK (35 miljoni EUR) un kuras izdevis *TŽ*, un kuras pašlaik ir *CCA* rīcībā, atpakaļ to emitentam *TŽ* par kopējo cenu 100 miljoni CZK (3,5 miljoni EUR), t. i., tikai 10 % no to nominālvērtības.

(3) Rezolūcija arī paredz, ka abi darījumi var stāties spēkā tikai pēc tam, kad ir saņemts labvēlīgs Čehijas Konkurences aizsardzības biroja (*OPC*) lēmums, kas pieņemts pēc apspriedēm ar Eiropas Komisiju.

(4) Vēstulē, kas datēta ar 2003. gada 26. novembri, Komisija pieprasīja informāciju par iepriekš minētajiem darījumiem.

(5) Sanāksmes, kurās piedalījās Čehijas ministru prezidents, tirdzniecības un rūpniecības ministrs un konkurences komisārs notika 2003. gada 10. decembrī un 2004. gada 7. janvārī. Puses vienojās, ka tiks ievērots pēdējais minētajā rezolūcijā ietvertais paziņojums (sk. 3. punktu).

(6) Komisija 2004. gada 20. februārī saņēma visu to projektu aprakstu, par kuriem Čehijas valdība bija plānojusi piešķirt valsts atbalstu uzņēmumam *TŽ*. Starp Komisijas dienestiem, Čehijas iestāžu pārstāvjiem un attiecīgo uzņēmumu 2004. gada 17. martā Briselē notika tehniska rakstura konsultācija.

(7) Komisija 2004. gada 29. martā un 29. aprīlī nosūtīja piebildumus Čehijas iestādēm, norādot, ka, pamatojoties uz sniegto informāciju, nav izslēgts, ka plānotā *TŽ* rīcībā esošo *INH* akciju iegūšana Čehijas valdības īpašumā notiks par cenu, kas ir augstāka par tirgus cenu, tādējādi tā ietver valsts atbalstu par labu *TŽ*, un ka valsts atbalsts, ar ko finansē dažādus *TŽ* projektus, nav saderīgs ar pašreizējiem Kopienas noteikumiem par valsts atbalstu.

(8) Čehijas Konkurences aizsardzības birojs 2004. gada 22. un 30. aprīlī atļāva valsts atbalstu uzņēmumam *TŽ*.

[1] OV C 22, 27.1.2005., 2. lpp.

[2] Šajā lēmumā izmantotā valūtas konvertēšanas likme ir EUR 1 = CZK 28,43 (kāda tā bija 2006. gada 20. septembrī), un tā ir norādīta tikai informatīvā nolūkā.

(9) Vēstulē, kas datēta ar 2004. gada 14. decembri, Komisija informēja Čehijas Republiku par to, ka tā ir nolēmusi uzsākt EK Līguma 88. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz pasākumiem, un pieprasīja konkrētu informāciju.

(10) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([3]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus piebildumus par minēto pasākumu. Piebildumi netika saņemti.

(11) Vēstulēs, kas datētas ar 2005. gada 31. janvāri un kas reģistrētas kā saņemtas 2005. gada 1. februārī, Čehijas Republika atbildēja uz dažiem jautājumiem, kas izvirzīti lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu.

(12) Komisija 2005. gada 18. aprīļa vēstulē pieprasīja papildu informāciju, kas tika sniegta 2005. gada 16. maija vēstulē, kura reģistrēta kā saņemta 2005. gada 18. maijā.

(13) Komisija 2005. gada 4. jūlija vēstulē pieprasīja dažu to dokumentu kopijas, kurus minējušas Čehijas iestādes un kuri tika iesniegti ar 2005. gada 21. jūlija vēstuli, kas reģistrēta kā saņemta 2005. gada 25. jūlijā.

(14) Elektroniskā pasta vēstulē, kas nosūtīta 2005. gada 10. augustā, Čehijas iestādes informēja Komisiju par jauniem argumentiem.

(15) Komisija 2005. gada 28. septembra vēstulē pieprasīja papildu informāciju, kas tika sniegta sanāksmē ar Čehijas iestādēm 2005. gada 29. septembrī, kā arī 2005. gada 18. oktobra vēstulē, kas reģistrēta kā saņemta 2005. gada 19. oktobrī.

(16) Komisija 2005. gada 15. decembra vēstulē pieprasīja papildu informāciju, kas tika sniegta 2006. gada 20. marta vēstulē, kura reģistrēta kā saņemta 2006. gada 21. martā. Minētajā vēstulē Čehijas iestādes norādīja, ka tās nemaksās slēgšanas atbalstu, jo *TŽ* ir mainījis savu uzņēmējdarbības stratēģiju.

([3]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

(17) Komisija 2006. gada 18. jūlija vēstulē pieprasīja papildu informāciju, kas tika sniegta 2006. gada 16. augusta vēstulē.

a) **2004. gada aprīlī noteiktie pasākumi**

(18) Čehijas Republikas valdība 2004. gada 14. aprīlī pieņēma rezolūciju, kurā norādīts, ka *TŽ* tiks samaksāta pirkšanas cena CZK 1 250 par akciju, par tā rīcībā esošajām 1 306 920 *INH* akcijām, un tas ir 10,54 % no minētā uzņēmuma kapitāla. *OPC* 2004. gada 22. aprīlī uzskatīja, ka šis darījums nav saistīts ar valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Darījums notika mēneša beigās.

(19) *OPC* 2004. gada 30. aprīlī atļāva valsts atbalstu *TŽ*, ja to piešķir, nododot vērtspapīrus par kopējo nominālvērtību apmēram 576,7 miljoni CZK (20 miljoni EUR), vides, pētniecības un attīstības, mācību un slēgšanas projektiem 2004.–2006. gadam. Daļa no minētās summa bija atbalsts CZK 44 088 300 (1,5 miljoni EUR) apmērā mācību projektiem, bet CZK 4 152 500 (0,14 miljoni EUR) – slēgšanas projektam.

b) **Informācija par uzņēmumu**

(20) *TŽ* tika privatizēts 1990. gadu vidū, un tas ir pilnībā pārstrukturēts bez valsts atbalsta.

(21) *TŽ* darbības galvenā joma ir metalurģija (tērauda ražošana), izmantojot slēgtu metalurģisko ciklu. Papildus koksa, čuguna un tērauda ražošanai uzņēmuma galvenā produkcija ir ražojumi, ko izgatavo, izmantojot velmētavas, proti, sagataves, plātnes, stieņi, velmēti vadi, stiegrojuma tērauds un vieglais, vidējais un smagais profiltērauds. *TŽ* ir vienīgais sliežu ražotājs Čehijas Republikā.

2. **PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS**

(22) Komisijas lēmums uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru attiecās uz visiem trim pasākumiem, ko valsts veikusi *TŽ* labā, proti, akciju pirkšanu, mācību atbalstu un slēgšanas atbalstu. Tika konstatēts, ka pārējie atbalsta pasākumi (pētniecība un attīstība un vides aizsardzība) atbilst attiecīgajiem noteikumiem un ka tiem nav piemērojama šī procedūra ([4]). Savā lēmumā uzsākt procedūru Komisija pauda šaubas par to, vai šie trīs pasākumi, ko īstenoja Čehijas Republika pirms pievienošanās, ir saistīti ar tādu slēptu pārstrukturēšanas atbalstu uzņēmumam *TŽ*, kas būtu pretrunā 2003. gada Pievienošanās līguma Protokolam Nr. 2 (turpmāk tekstā – Protokols Nr. 2).

([4]) Čehijas iestādes 2006. gada 20. marta vēstulē informēja Komisiju par to, ka tās varētu apsvērt izmaiņas šajos projektos. Komisija saprot, ka šādas izmaiņas tiktu paziņotas saskaņā ar Līguma 88. panta 3. punktu.

(23) Attiecībā uz mācību atbalstu un slēgšanas atbalstu Komisijai bija šaubas par to, vai tie atbilst visām prasībām, ko nosaka attiecīgie Kopienas noteikumi par valsts atbalstu, kuri bijuši spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī ([5]). Dokumentos, kas iesniegti Komisijai 2004. gada februārī un martā, nebija skaidri definēts abu minēto atbalsta pasākumu mērķis un nosacījumi. Ņemot vērā nepietiekamo informāciju, kas sniegta *OPC* lēmumos, nevarēja pārbaudīt, vai šis atbalsts patiešām tika piešķirts atbilstoši attiecīgajiem noteikumiem.

(24) Attiecībā uz *TŽ* rīcībā esošo *INH* akciju pirkšanu Komisijai bija šaubas par to, vai valsts samaksātā cena par vienu akciju, proti, CZK 1 250 par vienu akciju, būtu bijusi pieņemama tirgus ekonomikas ieguldītājam un nav saistīta ar atbalstu par labu pārdevējam. Patiešām, 2004. gada martā Čehijas Vērtspapīru komisija (turpmāk tekstā – *CSC*) atļāva *INH* atpirkt tā akcijas akciju tirgū par cenu CZK 550. *INH* savos *CSC* adresētajos argumentos pamatoja ierosināto cenu ar eksperta izstrādātu novērtējuma ziņojumu. Komisija norādīja, ka, piešķirot valsts atbalstu, nav ņemta vērā daudz zemākā cena, ko *CSC* apstiprināja pirms dažām nedēļām un kas tika noteikta, lai maksātu eksperta (*KPMG*) aprēķināto cenu.

(25) 2003. gada 12. novembrī pieņemtās Čehijas Republikas valdības Rezolūcijai Nr. 1126 nosaukums, ar kuru nosaka, ka šī rezolūcija "attiecas uz tērauda nozares pārstrukturēšanas pabeigšanu un ar to ierosina risinājumu uzņēmumam *Třinecké železárny, a.s.*", pastiprināja Komisijas šaubas.

(26) Tāpēc Komisija nolēma pārbaudīt, vai šie trīs pasākumi ir slēpts pārstrukturēšanas atbalsts tērauda ražotājam *TŽ* un tādējādi ir pretrunā Protokolam Nr. 2.

3. ČEHIJAS REPUBLIKAS PIEBILDUMI

Mācību atbalsts

(27) Čehijas iestādes iesniedza Komisijai visu to *TŽ* projektu kopijas, kas paredzēti darbinieku apmācībai 2004.–2006. gadā un ko novērtēja *OPC*, un pamatojoties uz kuriem tika piešķirts valsts atbalsts. Turklāt tās sīki izskaidroja visus pasākumus, kas ietverti vispārējās un speciālajās mācībās, un norādīja, kā mācību atbalsts uzlabos un atjauninās uzņēmuma darbaspēka kvalifikācijas līmeni un attiecīgi arī tā nodarbinātības iespējas, ņemot vērā jaunos tirgus izaicinājumus.

(28) Mācību projekti, kas jāīsteno no 2004. gada līdz 2006. gadam, ir daļa no visaptverošas daudzu un dažādu kursu mācību programmas (individuālā attīstība, saskarsme, tirgdarbība, vadībzinības mācības, revīzija, jaunās tehnoloģijas, inženierzinības, kvalitāte utt.). Šo projektu kopējās kompensējamās izmaksas ir CZK […] (*). Kopējais atbalsta apjoms ir CZK 44 088 300 (1,5 miljoni EUR).

Slēgšanas atbalsts

(29) Savā 2006. gada 20. marta vēstulē Čehijas iestādes norādīja, ka tās nemaksās slēgšanas atbalstu CZK 4 152 500 (0,14 miljonu EUR) apmērā, kas sedz daļu no atlaišanas pabalstiem, kas izmaksājami slēgtās kurtuves darbiniekiem, jo *TŽ* ir mainījis savu uzņēmējdarbības stratēģiju.

TŽ rīcībā esošo INH akciju pirkšana

(30) Čehijas iestādes apgalvo, ka tās rīkojās kā tirgus ekonomikas ieguldītājs, jo neņēma vērā *CSC* apstiprināto cenu CZK 550 un vēlāk apsprieda cenu ar pārdevēju *TŽ*, pamatojoties tikai uz to eksperta ziņojumu (*KPMG* ziņojums). Pamatojot šo apgalvojumu, Čehijas iestādes ir izvirzījušas vairākus argumentus, tostarp šādus.

(31) Pirmkārt, tās apgalvo, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs zina, ka uzņēmuma (šajā gadījumā – *INH*) interesēs, atpērkot savas akcijas, ir maksāt pēc iespējas zemāku cenu. Tāpēc, apspriežot akciju cenu ar pārdevēju, saprātīgs ieguldītājs cenu, kas ierosināta saistībā ar atpirkšanas piedāvājumu, neuzskatīs par tirgus vērtību.

(32) Otrkārt, Čehijas iestādes apgalvo, ka no tā, ka *INH* ierosinātā cena tika apstiprināta ar eksperta ziņojumu un ka to apstiprināja *CSC*, nevar secināt, ka tā ir akciju tirgus vērtība:

a) patiešām, attiecībā uz eksperta ziņojumu jānorāda, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs zina, ka ekspertu ir izraudzījis un viņam maksā *INH*, kas ir īpaši ieinteresēts zemas pirkšanas cenas noteikšanā. Tāpēc var apšaubīt eksperta ziņojuma objektivitāti un var būt aizdomas par vēlmi noteikt zemāku cenu;

([5]) Pārējie piešķirtie atbalsta pasākumi pilnībā atbilst Kopienas Pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai (OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.) un Kopienas Nostādnēm par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai (OV C 45, 17.2.1996., 5. lpp.).

(*) Komercnoslēpums.

b) attiecībā uz to, ka cenu apstiprināja *CSC*, Čehijas iestādes uzsver, ka pretēji Komisijas pieņēmumam, kas pausts lēmumā uzsākt izmeklēšanu, *CSC* cenas piedāvājumu novērtē, pamatojoties uz piemērojamajiem tiesību aktiem un savu iekšējo metodoloģiju par "Ekspertu ziņojumiem iesaistītu vērtspapīru cenas noteikšanai obligātā pārņemšanas piedāvājumā un publiskā piedāvājumā pirkt akcijas", un tā nav kompetenta pati noteikt akciju cenu vai aizstāt eksperta novērtējuma ziņojumu ar savu analīzi. *CSC* tikai izlēma, vai ir ievērotas visas tiesiskās prasības attiecībā uz piedāvājumu atpirkt uzņēmuma akcijas un eksperta novērtējuma ziņojumu.

(33) Treškārt, papildus pēdējam apsvērumam Čehijas iestādes norāda, ka pirms savas galīgās piekrišanas 2004. gada martā *CSC* jau bija noraidījusi vienu *INH* argumentu un vienu *LNM* (*INH* akciju kontrolpaketes turētāja) argumentu. Patiešām, abos gadījumos eksperta ziņojumā, kas bija ierosinātās cenas pamatā, bija būtiski trūkumi attiecībā uz normatīvajām prasībām, kas jāievēro eksperta ziņojumā. Tad *INH* izvirzīja jaunu argumentu, pamatojoties uz novērtējuma ziņojumu, kurā ievērotas visas normatīvās prasības. *CSC* vairs nebija pamatojuma noraidīt šo pēdējo argumentu, un tā vēlāk to apstiprināja. Kā norāda Čehijas iestādes, tirgus ekonomikas ieguldītājs šo iepriekšējo divkāršo *CSC* veikto noraidīšanu būtu interpretējis kā apstiprinājumu savām aizdomām, ka *INH* un *LNM*, izmantojot minētos trūkumus, ko *CSC* konstatējusi eksperta ziņojumos, ir centies uzņēmumu novērtēt pārāk zemu, lai samaksātu pēc iespējas zemāku cenu par akcijām, ko šie uzņēmumi bija plānojuši atpirkt.

(34) Ceturtkārt, Čehijas iestādes norāda, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs uzskatīs, ka cena CZK 550 ir novērtēta par zemu, ņemot vērā to, ka tā atbilst pārspīlēti zemai cenas un peļņas attiecībai. Šo attiecību iegūst, akcijas cenu dalot ar tīro peļņu no vienas akcijas. Pamatojoties uz *INH* tīro peļņu 2003. gadā, ko varēja novērtēt 2004. gada sākumā, kad notika darījums, cena CZK 550 par akciju rada cenas un peļņas attiecību apmēram 1,25. Cena CZK 1 250 par akciju rada cenas un peļņas attiecību 2,8, kas bija vismazākā no cenas un peļņas attiecībām, kuras novērojamas saistībā ar tērauda ražotājiem, kas kotē akcijas biržā. Citiem vārdiem sakot, *INH* eksperta aprēķinātā cena atbilst ļoti zemam uzņēmuma novērtējumam, kas nebija pielīdzināms to uzņēmumu finanšu tirgu novērtējumam, kuri tobrīd darbojās tērauda nozarē.

(35) Visbeidzot, Čehijas iestādes norāda, ka atsaucība uz *INH* publisko piedāvājumu atpirkt tā akcijas par cenu CZK 550 bijusi ļoti maza. Lielākā daļa tiesīgo ieguldītāju nolēma nepārdot savas akcijas par šādu cenu. Vairāki no tiem pat ir iesnieguši sūdzības par to, ka ir pārkāptas to tiesības.

4. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

4.1. Piemērojamie tiesību akti

(36) Protokols Nr. 2 ļauj piešķirt pārstrukturēšanas valsts atbalstu Čehijas tērauda nozarei saistībā ar tā pārstrukturēšanu laikā no 1997. gada līdz 2003. gadam, nepārsniedzot summu 14 147 miljonu CZK (453 miljonu EUR) apmērā. Protokolā paredzēts, ka valsts atbalsts ir piešķirams, ja ir ievēroti vairāki nosacījumi, *inter alia* dzīvotspējas atjaunošana un apņemšanās samazināt jaudu.

(37) Protokola Nr. 2 1. punktā paredzēts, ka "Neskarot EK līguma 87. un 88. pantu, valsts atbalstu, ko laikposmā no 1997. gada līdz 2003. gadam Čehijas Republika piešķīrusi dažu Čehijas Republikas tērauda rūpniecības daļu restrukturizācijai, uzskata par saderīgu ar kopējo tirgu", ja *inter alia* ir ievēroti minētajā protokolā noteiktie nosacījumi.

(38) Protokola Nr. 2 3. punktā paredzēts, ka "Valsts atbalstu saskaņā ar Čehijas Republikas tērauda rūpniecības restrukturizācijas programmu ir tiesīgi saņemt vienīgi I pielikumā uzskaitītie uzņēmumi". *TŽ* 1. pielikumā nav minēts.

(39) Protokola Nr. 2 6. punkta pēdējais teikums liedz piešķirt jebkādu turpmāku atbalstu Čehijas tērauda nozares restrukturizācijai. Tālab 20. punkts pilnvaro Komisiju veikt "atbilstīgus pasākumus, prasot, lai attiecīgie uzņēmumi atmaksā jebkādu atbalstu, kas piešķirts, pārkāpjot šajā protokolā paredzētos nosacījumus", ja pārstrukturēšanas uzraudzībā tiek konstatēta neatbilstība, kas pieļauta, piešķirot "papildu nesaderīgu atbalstu tērauda rūpniecībai".

(40) Termiņu, kurā piešķirams pārstrukturēšanas atbalsts Čehijas tērauda nozarei, saskaņā ar Eiropas nolīgumu Padome pagarināja līdz 2006. gada 31. decembrim. Šī kārtība tika atzīta ar Protokolu Nr. 2. Lai sasniegtu šo mērķi, Protokols attiecas uz termiņu pirms un pēc pievienošanās. Konkrētāk, ar to tika atļauts ierobežots pārstrukturēšanas apjoms 1997.–2003. gadam un ir aizliegts jebkāds papildu valsts atbalsts Čehijas tērauda nozarei pārstrukturēšanas mērķiem no 1997. gada līdz 2006. gadam. Šajā ziņā tas nepārprotami atšķiras no citiem 2003. gada Pievienošanās līguma noteikumiem, piemēram, IV pielikumā izklāstītā pagaidu mehānisma ("esošā atbalsta procedūra"), kas attiecas tikai uz to valsts atbalstu, kurš piešķirts pirms pievienošanās, ciktāl tas ir "joprojām piemērojams pēc" pievienošanās dienas. Tāpēc Protokolu Nr. 2 var uzskatīt par *lex specialis*, kas, ciktāl runa ir par jautājumiem, uz kuriem tas attiecas, aizstāj jebkuru citu Pievienošanās līguma noteikumu.

(41) Tādējādi, kaut gan EK Līguma 87. un 88. pants parasti neattiektos uz atbalstu, kas piešķirts pirms pievienošanās un nav piemērojams pēc pievienošanās, Protokola Nr. 2 noteikumi valsts atbalsta kontroli saskaņā ar EK līgumu attiecina uz jebkuru atbalstu, kas pirms pievienošanās piešķirts Čehijas tērauda nozares pārstrukturēšanai no 1997. gada līdz 2006. gadam.

(42) Protokols Nr. 2 neattiecas uz citiem valsts atbalsta pasākumiem, kas piešķirti Čehijas tērauda nozarei īpašiem mērķiem un ko var atzīt par saderīgu, ņemot vērā citu pamatojumu, piemēram, pētniecības un attīstības atbalstu, vides aizsardzības atbalstu, mācību atbalstu, slēgšanas atbalstu utt. Uz šiem atbalsta pasākumiem neattiecas 87. un 88. panta piemērošanas joma, ja tie piešķirti pirms pievienošanās un nav piemērojami pēc pievienošanās. Katrā ziņā Protokols neierobežo iespēju piešķirt cita veida atbalstu Čehijas tērauda uzņēmumiem saskaņā ar Kopienas *acquis*. Protams, tas neierobežo iespēju noteikt pasākumus, kas nav klasificējami kā atbalsts, piemēram, kapitāla ieguldīšanu saskaņā ar tirgus ekonomikas privātā ieguldītāja kritērijiem. Tomēr pasākums, kas attiecas uz Čehijas tērauda uzņēmumiem un kas ir valsts atbalsts, un ko nevar uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar citiem noteikumiem, jāuzskata par pārstrukturēšanas atbalstu, ņemot vērā šīs klasifikācijas paliekošo būtību, vai – katrā ziņā – par atbalstu, kas saistīts ar Čehijas tērauda nozares pārstrukturēšanu un kam tāpēc ir piemērojams Protokols Nr. 2.

(43) Tāpēc Komisija saskaņā ar savu pastāvīgo praksi un Protokola Nr. 2 20. punktu tādējādi var novērtēt šos pasākumus formālā izmeklēšanas procedūrā atbilstoši EK līguma 88. panta 2. punktam, ja tai ir aizdomas, ka Čehijas iestādes tērauda uzņēmumiem ir piešķīrušas atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu, pamatojoties uz citiem apstākļiem, kas nav pārstrukturēšana, un ka tāpēc Čehijas Republika neievēro Protokolu Nr. 2. Ir piemērojama arī Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai ([6]).

4.2. **Atbalsta esamība**

Mācību atbalsts

(44) Mācību subsīdijas par labu *TŽ* ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Tās finansē valsts vai no valsts līdzekļiem. Šie papildu finanšu resursi var izkropļot konkurenci Kopienā, nodrošinot *TŽ* priekšrocības salīdzinājumā ar konkurentiem, kas nesaņem atbalstu. Visbeidzot, starp dalībvalstīm notiek plaša tirdzniecība tērauda nozarē, kurā *TŽ* nav mazsvarīga nozīme, tāpēc atbalsts var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Slēgšanas atbalsts

(45) Čehijas iestādes nemaksās *TŽ* slēgšanas atbalstu, kas sedz daļu no atlaišanas pabalstiem, kas maksājami slēgtās kurtuves darbiniekiem, jo ir mainīta *TŽ* uzņēmējdarbības stratēģija. Tāpēc šis uzņēmums nesaņems dotāciju CZK 4 152 500 (0,146 miljonu EUR) apmērā, kas tai bija apsolīta, ievērojot konkrētus nosacījumus. Tādējādi šis Čehijas iestāžu pasākums vairs netiks īstenots.

TŽ rīcībā esošo INH akciju pirkšana

(46) Komisija tādā secībā, kāda ievērota iepriekšējā sadaļā "Čehijas Republikas piebildumi", analizēs argumentus, ko Čehijas iestādes izvirzījušas, lai apstiprinātu savu apgalvojumu, ka tās rīkojušās kā tirgus ekonomikas ieguldītājs ([7]), apspriedēs ar pārdevēju neņemot vērā *INH* ierosināto un *CSC* apstiprināto cenu CZK 550.

(47) Komisija atzīst pirmo Čehijas iestāžu apgalvojumu, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs, kā arī pārdevējs zina, ka uzņēmuma (t. i., šajā gadījumā – *INH*) interesēs, atpērkot savas akcijas, ir maksāt pēc iespējas zemāku cenu. Tāpēc, apspriežot akciju cenu, saprātīgs ieguldītājs un pārdevējs piesardzīgi izturēsies pret cenu, kas ierosināta šādā atpirkšanas piedāvājumā. Tie par tirgus vērtības atspoguļojumu to uzskatīs tikai tad, ja šī cena būs pamatota ar papildu argumentiem. Piemēram, ja atpirkšanas piedāvājums ir pabeigts un ieguldītājiem tas bijis veiksmīgs, kas nozīmē, ka ievērojams ieguldītāju procentuālais īpatsvars ir gatavs pārdot savas akcijas par šādu cenu, tirgus ekonomikas ieguldītājs šo cenu parasti ņems vērā. Tomēr šajā gadījumā laikā, kad notika darījums, piedāvājums joprojām bija spēkā, un nebija pieejama informācija, kas liecinātu, ka tas būs veiksmīgs.

([6]) OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

([7]) Tirgus ekonomikas ieguldītāja principu ir ilgstoši atzinusi Eiropas Kopienu Tiesa. Sk., piemēram, lietu C-305/89, *Alfa Romeo, ECR* [1991], I-603. lpp. (19. un nākamie punkti).

(48) Attiecībā uz Čehijas iestāžu otro apgalvojumu Komisija uzsver, ka ir jāanalizē gadījuma specifika. Pirmkārt, nebija akciju tirgus cenas, ko varētu izmantot kā nepārprotamu un neapstrīdamu pamatu uzņēmuma tirgus vērtībai ([8]). Tāpēc, lai novērtētu uzņēmumu, vajadzēja veidot prognozes par turpmākām naudas plūsmām vai dividendēm un tad aprēķināt to pašreizējo vērtību. Otrkārt, novērtējamā uzņēmumā notika plaša reorganizācija. Nesen uzņēmumu valsts, kas to kontrolēja līdz minētajai dienai, bija pārdevusi lielam privātam tērauda koncernam. Pēdējais minētais apņēmās modernizēt uzņēmumu un veikt būtiskus ieguldījumus. Ņemot vērā šīs būtiskās izmaiņas uzņēmumā un tā vadībā, iepriekšējos finanšu datus nevarēja uzskatīt par ticamu turpmākas darbības veikšanas rādītāju. Prognozes par turpmākajām naudas plūsmām vai dividendēm nevarēja veikt, pamatojoties uz novērojamajām esošajām sērijām. Visbeidzot, uzņēmuma novērtējums bija atkarīgs no prognozēm, kurām nevarēja izmantot neapstrīdamu pamatojumu. Komisija piekrīt, ka šajos konkrētajos apstākļos no tā, ka *INH* ierosinātā cena tika apstiprināta ar eksperta ziņojumu un ka to apstiprināja *CSC*, nevar secināt, ka tā ir akciju tirgus vērtība:

a) Komisija atzīst, ka – attiecībā uz eksperta ziņojumu – tirgus ekonomikas ieguldītājs un pārdevējs zina, ka ekspertu ir izraudzījis un viņam maksā *INH*. Ņemot vērā to, ka uzņēmuma *INH* novērtējumu varēja iegūt tikai no pieņēmumiem par turpmākajiem notikumiem, ko nesenās privatizācijas dēļ bija grūti pārbaudīt, nevis no novērojamiem rādītājiem, nolīgtais padomdevējs var izdarīt atturīgu pieņēmumu par turpmākajiem notikumiem, lai noteiktu cenu, ko paredzējis pasūtītājuzņēmums, nepieļaujot oficiālas kļūdas un neapdraudot savu reputāciju. Komisija ņem vērā, ka *INH* izraudzītā eksperta prognozes patiešām bijušas atturīgas (sk. turpmāk);

b) pamatojoties uz Čehijas iestāžu sniegto informāciju, Komisija norāda, ka *CSC* neuzrādīja savu eksperta ziņojumu par akciju vērtību, kurš aizstātu *INH* uzrādīto eksperta novērtējuma ziņojumu. *CSC* tikai izlēma, vai ir ievērotas visas tiesiskās prasības attiecībā uz piedāvājumu atpirkt uzņēmuma akcijas un eksperta novērtējuma ziņojumu. Šajā gadījumā Komisija norāda, ka vērtējums bija jāiegūst no pieņēmumiem par tāda uzņēmuma attīstību, kurā notiek būtiskas izmaiņas, nevis no tādiem faktoriem kā akciju tirgus cena vai iepriekšējie finanšu dati, ko var formāli pārbaudīt *CSC*. Komisija norāda, ka no Čehijas iestāžu sniegtās informācijas izriet, ka, ja eksperta novērtējuma ziņojumā nav trūkumu un neatbilstību, *CSC* nevar to noraidīt tikai tāpēc vien, ka tā pamatā ir "atturīgi" pieņēmumi un ka tas nosaka zemu cenu par novērtētajām akcijām.

(49) Komisija atzīst Čehijas iestāžu izvirzīto trešo argumentu, proti, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs iepriekšējo divkāršo *CSC* veikto noraidījumu būtu interpretējis kā apstiprinājumu savām aizdomām, ka *INH* un *LNM (INH* akciju kontrolpaketes turētājs, kas ir šā darījuma galvenais dalībnieks, jo tas no *INH* nopirks akcijas, ko šis uzņēmums ir atpircis) centās uzņēmumu novērtēt pārāk zemu, lai samaksātu pēc iespējas zemāku cenu par akcijām, ko tie vēlējās atpirkt.

(50) Attiecībā uz Čehijas iestāžu ceturto apgalvojumu Komisija norāda, ka laikā, kad tika sagatavoti novērtējuma ziņojumi, ko attiecīgi uzņēmums *INH* un valsts pasūtījuši 2004. gada pirmajā ceturksnī, *INH* peļņa 2003. gadā kopumā vēl nebija zināma, bet to varēja novērtēt, pamatojoties uz pirmo ceturkšņu skaitļiem, kas jau bija zināmi. Tāpēc kopumā prognozētā tīrā peļņa 2003. gadā, kas norādīta abos novērtējuma ziņojumos, ir līdzīga. Ņemot vērā ziņojumos prognozēto tīro peļņu 2003. gadā, cena CZK 550 par akciju rada cenas un peļņas attiecību apmēram 1,5. (Čehijas iestādes aprēķināja cenas un peļņas attiecību 1,25, pamatojoties uz faktisko peļņu, kas tobrīd nebija zināma un kas, kā konstatēts, bija lielāka nekā tā, ko prognozēja abi eksperti, un tādējādi arī tika iegūta zemāka cenas un peļņas attiecība.) Pēdējais minētais skaitlis ir ļoti zems. Tirgus ekonomikas ieguldītājs novērtēs uzņēmumu šādas pazeminātas cenas līmenī tikai tad, ja tam ir ārkārtēji nelabvēlīgas prognozes par tīro ienākumu pieaugumu nākotnē. Komisija norāda, ka *INH* nolīgtais eksperts patiešām uzskata, ka 2003. gadā iegūtā tīrā peļņa ir ārkārtēja, un paredz, ka nākamo gadu laikā peļņa samazināsies par divām trešdaļām. Citiem vārdiem sakot, šis eksperts paredz, ka pēc 2003. gada gandrīz precīzi atjaunosies 2002. gada peļņas līmenis (0,9 miljardi CZK) – minētais gads ir laika posms, kad *INH* joprojām bija vāja vadība un nebija ieguldījumu, kas izriet no tā, ka uzņēmums ir valsts īpašums. Eksperts

([8]) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija atzīst, ka, kaut gan akciju tirgus cena parasti ir vislabākais akciju vērtības rādītājs, cena, kas attiecībā uz *INH* akcijām novērojama Prāgas Biržā, nav ticams *INH* kapitāla 10 % ieguldījuma vērtības rādītājs. Mēnešu un gadu statistika liecina, ka darījumu vērtība ir ļoti ierobežota. Tāpēc akciju tirgus cena neizriet no būtiska svarīgu ieguldītāju skaita mijiedarbības.

prognozē zemu pārdošanas izaugsmi un ierobežotus izmaksu samazinājumus. Komisija norāda, ka novērtējuma ziņojumā nav skaidri paskaidrots, kāpēc *LNM*, kas pārņēma kontroli pār *INH* 2003. gada sākumā, nebūtu efektīvs uzņēmuma pārstrukturēšanā, samazinot pamatdarbības un izejvielu izmaksas un attīstot rentablākus ražojumus un darījumu attiecības. Salīdzinājumam – cena CZK 1 250, ko aprēķinājis valsts nolīgtais eksperts *KPMG*, rada cenas un peļņas attiecību no 3 līdz 3,5. Tā ir viena no mazākajām cenas un peļņas attiecībām, kuras tolaik bija novērojamas finanšu tirgos attiecībā uz tērauda ražotājiem. Šī zemā attiecība atspoguļo saprātīgu prognozi par peļņas izaugsmi. *KPMG* patiešām paredz (ierobežotu) peļņas samazinājumu pēc 2003. gada. Tāpēc *KPMG* tāpat kā *INH* nolīgtais eksperts atzīst labvēlīgo situāciju tērauda tirgū 2003. gadā un tā cikliskumu. Tomēr *KPMG* arī paredz, ka *LNM* kontrolē pirms tam valstij piederošā uzņēmuma darbības pārstrukturēšana turpināsies, tiks atklāti lētāki izejvielu avoti, jo notiks integrācija lielā tērauda koncernā, un ražošana tiks pārorientēta uz ražojumiem ar lielāku pievienoto vērtību. Visbeidzot, Komisija piekrīt, ka tirgus ekonomikas ieguldītājs cenu CZK 550 būtu uzskatījis par pārāk zemu, ņemot vērā to, ka tā atbilst ārkārtēji zemai cenas un peļņas attiecībai, ko ir grūti pamatot, jo ir paredzama uzņēmuma finansiālā stāvokļa uzlabošanās, kuru varētu pamatoti prognozēt pēc uzņēmuma privatizācijas un ieguldījumu un pārstrukturēšanas programmas, ko uzsācis tā jaunais privātais akcionārs.

(51) Komisija secina, ka, ņemot vērā visus četrus iepriekš izklāstītos argumentus kopumā, ir vieglāk izskaidrot, kāpēc valdības pirkuma laikā cenu CZK 550, ko *INH* ierosināja saistībā ar atpirkšanas darījumu un ko apstiprināja *CSC*, tirgus ekonomikas ieguldītājs nebūtu pietiekami ņēmis vērā un kāpēc tā nevarēja būt svarīgs tirgošanās instruments, kas liktu pārdevējam samazināt savu cenu. Tāpēc, neesot citai pieejamai salīdzināmajai cenai, tirgus ekonomikas ieguldītājs būtu apspriedies ar pārdevēju, pamatojoties uz cenu, ko aprēķinājis tā eksperts ([9]). Tā kā Čehijas valdības samaksātā cena ir ietverta cenu kategorijā, ko aprēķinājis *KPMG*, šie valsts līdzekļi ir ieguldīti tādā veidā, kas ir pieņemams tirgus ekonomikas ieguldītājam. Tāpēc Komisija uzskata, ka akciju pirkšana nav valsts atbalsts 87. panta 1. punkta nozīmē. Komisija vēlas uzsvērt, ka šis secinājums ir pilnībā atkarīgs no šā gadījuma konkrētajiem apstākļiem.

([9]) Ciktāl eksperta novērtējuma ziņojumā nav trūkumu. Tomēr Komisija savā lēmumā uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru nav paudusi šaubas par šajā ziņojumā izteikto viedokļu ticamību. Tāpat arī iepriekš veiktā analīze neliecina, ka tās secinājumi ir nepamatoti.

(52) Visbeidzot, attiecībā uz Čehijas iestāžu izvirzīto piekto argumentu, proti, ka atsaucība uz *INH* publisko piedāvājumu atpirkt tā akcijas par cenu CZK 550 bijusi ļoti maza, Komisija atzīst, ka tas nebija zināms analizētā darījuma veikšanas brīdī, un tāpēc tā secina, ka šis apstāklis nevar pamatot to, ka valsts neņēma vērā ierosināto cenu.

4.3. **Atbalsta saderība**

(53) Kā izskaidrots 41. un 42. apsvērumā, Komisijai jānovērtē, vai pasākums, kas atzīts par valsts atbalstu, var būt saderīgs ar piemērojamajiem noteikumiem, lai nodrošinātu to, ka tas nav pārstrukturēšanas atbalsts, kas aizliegts ar Protokolu Nr. 2.

(54) Mācību atbalstu novērtē, pamatojoties uz Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulu (EK) Nr. 68/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu mācību atbalstam ([10]).

(55) Atšķirība starp speciālo mācību un vispārējo mācību pasākumiem ir noteikta minētās regulas 2. pantā. Speciālās mācības ir definētas minētās regulas 2. panta d) punktā kā mācības, kuru mācību priekšmets ir tieši un galvenokārt izmantojams darbinieka pašreizējā vai nākamajā amatā atbalsta saņēmējā uzņēmumā un kas sniedz kvalifikāciju, kura nav plaši izmantojama citos uzņēmumos vai citās darba nozarēs vai ir izmantojama tikai ierobežoti.

(56) Vispārējās mācības ir definētas Regulas (EK) Nr. 68/2001 2. panta e) punktā kā mācības, kuru mācību priekšmets nav tieši un galvenokārt izmantojams tikai darbinieka pašreizējā vai nākamajā amatā atbalsta saņēmējā uzņēmumā, bet kas sniedz kvalifikāciju, kura lielā mērā ir izmantojama citos uzņēmumos vai citās darba nozarēs un tādēļ būtiski uzlabo darbinieka nodarbināmību.

([10]) OV L 10, 13.1.2001., 3. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1976/2006 (OV L 368, 23.12.2006., 85. lpp.).

(57) Čehijas Republika ir sniegusi sīku informāciju par ierosinātajiem mācību kursiem. Pamatojoties uz šo informāciju, Komisija varēja pārliecināties, ka atšķirība starp vispārējām un speciālajām mācībām, kuru piemēroja Čehijas Republika, atbilst Regulas (EK) Nr. 68/2001 2. pantam. Tāpēc kursi, kas raksturoti kā vispārējās mācības, attiecas uz kvalifikāciju, piemēram, vadību, individuālo attīstību, saskarsmi, tirgdarbību, vadzinības mācībām un revīzijas prasmēm, kas lielā mērā ir izmantojamas citos uzņēmumos vai citās darba nozarēs. Pamatojoties uz minēto, kursi, kas attiecas konkrēti uz ražojumiem, jaunajām tehnoloģijām, inženierzinībām, tehniskiem projektiem, vides vadību, kvalitātes uzlabošanu un kas tādējādi ir ierobežoti piemērojami citām funkcijām, tika raksturoti kā speciālās mācības atbilstoši minētās regulas 2. panta d) punktam. Saskaņā ar Komisijai sniegto informāciju mācību atbalsts bija vajadzīgs, lai sasniegtu paredzētos mērķus.

(58) Regulas (EK) Nr. 68/2001 4. panta 7. punktā ir definētas mācību projekta kompensējamās izmaksas un ir noteikts, ka informācijai par izmaksām jābūt pārskatāmai un uzskaitītai pa posteņiem. Čehijas Republika ir sniegusi Komisijai sīku informāciju par izmaksām, kas saistītas ar projektu, un šī informācija ir uzskaitīta pa posteņiem tā, ka bija iespējams identificēt šīs izmaksas ar izmaksām, kas noteiktas minētās regulas 4. panta 7. punktā. Tika konstatēts, ka šī informācija atbilst minētās regulas 4. panta 7. punkta prasībām.

(59) Turklāt tika konstatēts, ka atbalsta intensitāte, ko piemēroja Čehijas Republika, atbilst maksimālajai atbalsta intensitātei, kas atļauta ar Regulas (EK) Nr. 68/2001 4. panta 2. un 3. punktu. Tādējādi ierosinātā atbalsta intensitāte atbilst tai, kas minētajā regulā atļauta attiecīgi speciālajām un vispārējām mācībām attiecībā uz lielu uzņēmumu, kas atrodas reģionos, kuri var pretendēt uz reģionālo atbalstu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

(60) Visbeidzot, atbalsts atbilst prasībām, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 68/2001.

5. **SECINĀJUMS**

(61) Komisija secina, ka mācību atbalsts CZK 44 088 300 (1,55 miljonu EUR) apmērā par labu *TŽ* atbilst Regulai (EK) Nr. 68/2001.

(62) Slēgšanas atbalsts CZK 4 152 500 (0,14 miljonu EUR) apmērā *TŽ* netiks izmaksāts, jo *TŽ* ir mainījis savu uzņēmējdarbības plānu.

(63) *TŽ* rīcībā esošo *INH* akciju pirkšana nav valsts atbalsts.

(64) Tāpēc visi trīs pasākumi nav tāds slēpts pārstrukturēšanas atbalsts par labu *TŽ*, kas būtu bijis pretrunā Protokolam Nr. 2,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Mācību atbalsts CZK 44 088 300 apmērā par labu *Třinecké železárny, a.s.* atbilst kritērijiem, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 68/2001, un nav pārstrukturēšanas atbalsts 2003. gada Pievienošanās līguma Protokola Nr. 2 nozīmē.

Třinecké železárny, a.s. rīcībā esošo *ISPAT Nová Huť* akciju pirkšana nav valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Čehijas Republikai.

Briselē, 2006. gada 8. septembrī

Komisijas vārdā —

Komisijas locekle

Neelie KROES